IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 127)**
- **Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 85)**

z dnia 21 czerwca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 127)

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 85)

21 czerwca 2022 r.

Komisje Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Gospodarki i Rozwoju, obradujące pod przewodnictwem poseł **Mirosławy Stachowiak-Różeckiej (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyły i zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych:

– sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. (druk nr 2306) wraz z analizą NIK w zakresie:

1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) wydatki budżetu środków europejskich na finansowanie projektów UP RP;

2) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) wydatki budżetu środków europejskich na finansowanie projektów GUM.

W posiedzeniu udział wzięli: **Edyta Demby-Siwek** prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, **Jacek Semaniak** prezes Głównego Urzędu Miar, **Maciej Maciejewski** p.o. dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka**, **Anna Goral**, **Daria Grochowska**, **Izabella Kulesza-Rozesłaniec**, **Ziemowit Uździcki** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dzień dobry. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Gospodarki i Rozwoju. Witam państwa posłów i gości. Witam panią Edytę Demby-Siwek, prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej. Witam pana Jacka Semaniaka, prezesa Głównego Urzędu Miar, oraz przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli.

Stwierdzam kworum. Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. (druk nr 2306) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie:

1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej,
2) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego, czyli do rozpatrzenia i zaopiniowania części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. Proszę o zabranie głosu panią Edytę Demby-Siwek, prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej. Bardzo proszę.

Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej Edyta Demby-Siwek:

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, szanowne panie i szanowni panowie posłowie, zwracam się z uprzejmą prośbą o pozytywne rozpatrzenie i zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za 2021 r. w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, a także w części budżetowej 83 – rezerwy celowe w zakresie pozycji 20 oraz pozycji 49.

W kilku słowach chciałam ponownie przypomnieć, jakie są podstawowe zadania Urzędu Patentowego. Naszym podstawowym statutowym zadaniem jest rozpatrywanie i udzielanie ochrony na wynalazki, znaki towarowe, wzory przemysłowe, wzory użytkowe, topografie układów scalonych oraz na znaczenia geograficzne. Rozpatrujemy także sprawy przedmiotów własności przemysłowej w postępowaniu spornym oraz sprzeciwowym, jak również prowadzimy rejestry. Dla zilustrowania skali naszej działalności – w ubiegłym roku rozpatrzyliśmy około 35 tys. zgłoszeń tych przedmiotów, które wymieniłam. Natomiast na dzień 31 grudnia 2021 r. w rejestrze pozostawało wpisanych około 374 tys. praw wyłącznych.

Przejdę do omówienia naszego budżetu. W części dochody w ustawie budżetowej za ubiegły rok w części 61 – Urząd Patentowy zostały zaplanowane dochody w łącznej kwocie 76 000 tys. zł, natomiast wykonanie wynosiło 81 361 tys. zł, to jest o 5361 tys. zł więcej, niż zakładano. Po raz kolejny zatem udało nam się wykonać budżet w większej skali, niż zakładaliśmy. Na powyższą kwotę składały się przede wszystkim dochody z różnych tytułów opłat, które pobieramy – czy to za zgłoszenia, czy za ochronę poszczególnych praw własności przemysłowej. Dochody z tego tytułu w zeszłym roku wynosiły 79 068 tys. zł.

Natomiast struktura wydatków budżetu państwa 2021 r. w naszej części kształtowała się następująco. Wydatki ogółem – 69 395 tys. zł, z tego świadczenia na rzecz osób fizycznych stanowiły 136 tys. zł, wydatki bieżące – 67 353 tys. zł, natomiast wydatki majątkowe – 1566 tys. zł. Największy udział w wydatkach budżetu państwa mają wydatki na wynagrodzenia i pochodne, które wynosiły 58 048 tys. zł i stanowiły ponad 83% wydatków ogółem. Pozostałe wydatki bieżące wynosiły 9705 tys. zł, co stanowiło około 14% wydatków ogółem.

W ramach rezerwy celowej w części 83 zostały przyznane Urzędowi Patentowemu środki finansowe w kwocie 2154 tys. zł na sfinansowanie w 2021 r. wynagrodzeń, wraz z pochodnymi, ekspertów zatrudnionych w Urzędzie Patentowym w związku z wejściem w życie rozporządzenia prezesa Rady Ministrów z dnia 2 września 2020 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie mnożników stosowanych dla ustalenia wysokości wynagrodzenia ekspertów, asesorów i aplikantów eksperckich oraz stawek dodatków w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Podsumowując, rok do roku, jak panie i panowie posłowie już doskonale wiedzą, urząd przynosi dochody do budżetu państwa. W tym roku wynosiły one około 80 000 tys. zł. Jesteśmy jednym z niewielu urzędów dochodowych – od lat staramy się, by ta nadwyżka była wypracowywana. Kształtuje się ona średnio na poziomie około 10 000 tys. zł. Każdego roku urząd dokłada też jak największych starań, aby te dochody były jak najwyższe. Niemniej efektywność realizacji naszych planów finansowych jest uzależniona przede wszystkim od okoliczności, na które urząd nie ma czasem bezpośredniego wpływu, a więc koniunktury na rynku i między innymi pewnie tego, co *(wypowiedź poza mikrofonem)*… które wybiorą nasi przedsiębiorcy, twórcy czy projektanci. Między innymi dlatego też tak trudno zaplanować nasze dochody ze 100% trafnością.

Mam nadzieję, że przedstawione przeze mnie informacje i wyjaśnienia okażą się dla pań i panów posłów wystarczające. Oczywiście w przypadku wątpliwości chętnie odpowiem na wszystkie pytania. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo i bardzo proszę o zabranie głosu przedstawiciela NIK, pana Lecha Oniszczenko. Bardzo proszę.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Lech Oniszczenko:

Dzień dobry. Lech Oniszczenko, doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Króciutko. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawę do tej oceny stanowiła analiza i kontrola segmentów wykonania tego budżetu, czyli analiza wykonania dochodów urzędu oraz kontrola dokonania wydatków, którą to kontrolą objęliśmy bez mała 7% łącznych wydatków budżetu, obejmujących także budżet środków europejskich. Wszystkie wydatki skontrolowane przez nas zostały dokonane w sposób prawidłowy, to jest z zachowaniem zasad legalności i gospodarności środkami publicznymi. Nie stwierdziliśmy przypadków niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków ani naruszeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych. Wewnętrzna kontrola wykonania budżetu była realizowana przez prezesa urzędu w sposób prawidłowy i rzetelny. Najwyższa Izba Kontroli nie wniosła też żadnych uwag do sprawozdawczości budżetowej sporządzanej przez Urząd Patentowy. Sprawozdania te były sporządzone w sposób rzetelny i terminowy. To wszystko. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo i bardzo proszę panią poseł Annę Cicholską o przedstawienie koreferatów i wniosków do opinii Komisji.

Poseł Anna Ewa Cicholska (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, po wysłuchaniu sprawozdania budżetu przez panią prezes… Jak też i państwo przed chwilą słyszeliście, Najwyższa Izba Kontroli również pozytywnie oceniła wykonanie budżetu Urzędu Patentowego w części 61 za 2021 r. Proszę Wysokie Komisje i wnioskuję o pozytywne zaopiniowanie budżetu Urzędu Patentowego w części 61. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chce zadać pytanie, zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Bardzo dziękuję. Pani prezes, byłabym wdzięczna za odpowiedź – może nie *stricte* budżetową, ale chciałabym spytać o patenty. W państwa materiale to jest potraktowane razem – wynalazki i wzory użytkowe. Tymczasem jaka jest liczba tych wynalazków? Myślę tu o krajowych, bo jeszcze jest taki podział na krajowe i zagraniczne. Jaki jest wzrost tych patentów uznanych przez państwa, wpisanych do rejestru w porównaniu z rokiem ubiegłym?

Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej Edyta Demby-Siwek:

Dziękuję za to pytanie. Wzory użytkowe stanowią zdecydowanie mniejszą część zgłoszeń. W zeszłym roku wzorów użytkowych było zgłoszonych dokładnie 769. Natomiast zostało zgłoszonych 3430 wynalazków. Jak powiedziałam, to, ile jest zgłoszeń wynalazków, wynika zazwyczaj z tego, co się dzieje na rynku.

Na przykład w roku pandemii, w 2020 r., mieliśmy duży wzrost. Było to spowodowane tym, że mieliśmy całe mnóstwo środków do dezynfekcji i innych powszechnie państwu znanych – rękawiczek, różnych maseczek, które miały specjalne elementy jonizujące. Natomiast w zeszłym roku odnotowaliśmy spadek zgłoszeń, ale jest to spadek, który jest obserwowany na całym świecie, ponieważ proces dojścia do wynalazku jest zazwyczaj długotrwałym procesem.

Zazwyczaj zgłoszenie wynalazku, jeżeli jest z obszaru chemii, farmacji czy biotechnologii, poprzedzają czasami wieloletnie badania, nawet pięcioletnie. W związku z tym spodziewamy się, że ten spadek będzie następował jeszcze w kolejnych latach. Tak że zobaczymy, co przyniesie życie, bo każdego miesiąca nas zaskakuje. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Annę Cicholskiej o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetowej? Nie widzę sprzeciwu, stwierdzam zatem, że zaakceptowaliśmy wniosek o pozytywne zaopiniowanie.

Przystępujemy do rozpatrzenia zaopiniowania części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar. Proszę o zabranie głosu pana Jacka Semaniaka.

Prezes Głównego Urzędu Miar Jacek Semaniak:

Szanowni państwo przewodniczący Wysokiej Komisji, wnoszę o przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części 64 – Główny Urząd Miar.

Przypomnę, że Główny Urząd Miar obejmuje wydatki budżetowe i dochody osiągane, realizowane na terenie naszego kraju z wykonywaniem zadań zarówno z zakresu metrologii, powiernictwa, jak i kas rejestrujących, tachografów czasu urzędowego i towarów paczkowanych. Struktura Głównego Urzędu Miar to centrala zlokalizowana w Warszawie i 12 okręgowych urzędów, w tym 10 urzędów miar i 2 okręgowe urzędy probiercze. W strukturze zawiera się również 58 oddziałów zamiejscowych.

Główny Urząd Miar uzyskuje dochody wyłącznie z działu 750 – Administracja publiczna. Dochody w 2021 r. zamknęły się kwotą 78 152 tys. zł, co stanowiło 121,5% planu. Główny Urząd Miar realizuje wydatki budżetu państwa w dwóch działach klasyfikacji budżetowej, tj. w dziale 750 – Administracja publiczna i w dziale 752 – Obrona narodowa. Wykonanie wydatków budżetu państwa w stosunku do planu po zmianach wniesionych na 2021 r. wyniosło 172 115 tys. zł, natomiast wydatki budżetu państwa łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem 2021 r., zamknęły się kwotą 188 394 tys. zł, co stanowiło 99,5% planu po zmianach. W porównaniu z 2020 r. wykonanie wydatków budżetu państwa było wyższe o 1,9%. Wykonanie wydatków budżetu środków europejskich wykonano w wysokości 28 810 tys. zł, co stanowiło 86,5% planu po zmianach.

Wydatki bieżące w ubiegłym roku budżetowym w części 64 zrealizowano w wysokości 163 072 tys. zł. Dodatkowo zgłoszono jako wydatki niewygasające w 2021 r. zadania na łączną kwotę 895 tys. zł, co łącznie stanowiło 99,8% planu po zmianach. W ramach wydatków budżetu państwa największą pozycją w wydatkach Głównego Urzędu Miar były wydatki na wynagrodzenie osobowe, które wraz z pochodnymi wyniosły 133 376 tys. zł, co stanowiło prawie 77,4% całości wydatków. Pozostałe wydatki bieżące przeznaczone były w większości na zakup materiałów i usług, w szczególności materiałów, wyposażenia oraz energii – wszyscy wiemy, jaka jest sytuacja – i usług remontowo-konserwatorskich, oraz pozostałe wydatki.

Wydatki majątkowe w 2021 r. w części 64 zrealizowano na poziomie 9043 tys. zł. Dodatkowo zgłoszono jako wydatki niewygasające w 2021 r. zadania na łączną kwotę 15 384 tys. zł, co łącznie stanowiło 97,4% planu po zmianach. Wydatki budżetu państwa przeznaczone na finansowanie projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach europejskiego programu na rzecz innowacji i badań w metrologii, w skrócie EMPIR, w 2021 r. wiązały się z realizacją 23 projektów finansowanych przy udziale środków pochodzących wprost z budżetu Unii Europejskiej z tzw. innych środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. GUM zrealizował wydatki z projektu EMPIR w kwocie 706 tys. zł na poziomie 93,1% planu po zmianach. Środki przeznaczone były w większości na wypłatę wynagrodzeń kadry zaangażowanej w realizację projektów.

Wydatki budżetu państwa na współfinansowanie oraz wydatki budżetu środków europejskich na finansowanie trzech projektów w ramach programu operacyjnego „Polska cyfrowa" objęły system wsparcia informatycznego usług terenowej administracji miar, które wyniosły łącznie 9059 tys. zł, z czego do 31 grudnia 2021 r. wydatkowano kwotę 3917 tys. zł, co stanowiło 43,2% planowanej kwoty. Niewydatkowane środki związane są z przeniesieniem na kolejny rok budżetowy i zakończeniem projektu do 31 marca tego roku.

Kolejny projekt finansowany z programu operacyjnego „Polska cyfrowa" to e-czas. Zgodnie z planem po zmianach wydatki wyniosły 2751 tys. zł, z czego do końca ubiegłego roku wydatkowano kwotę 2729 tys. zł, czyli 99,2% wydatków planowanych.

Ostatni projekt finansowany z POPC to system informatyczny służący stworzeniu środowiska cyfrowego dla realizacji usług publicznych i zadań Głównego Urzędu Miar. Łączne wydatki wyniosły 550 tys. zł, z czego do końca grudnia ubiegłego roku wydatkowano kwotę 529 tys. zł, co stanowi 96,2% wydatków kwalifikowanych.

Nasz flagowy projekt, związany z finansowaniem świętokrzyskiego kampusu laboratoryjnego Głównego Urzędu Miar… Jego pierwszym etapem… Zgodnie z planem po zmianach wydatki Głównego Urzędu Miar dla tego projektu zamknęły się w kwocie 22 852 tys. zł, z czego do 31 grudnia 21 r. wydatkowano kwotę 22 739 tys. zł, czyli 99,5% wydatków planowanych.

Jeżeli chodzi o kwestie zatrudnienia, to przeciętne miesięczne zatrudnienie 2021 r. w części 64 wyniosło 1492 osoby i było o 19 etatów większe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2020 r. Mamy jeszcze pewną liczbę wakatów zarówno w administracji terenowej, jak i w centrali, ale napotykamy na pewne bariery, które były już wymienione przez panią prezes w kontekście rekrutacji w określonych realiach ekonomicznych. To jest kwestia, nad którą będziemy się pochylać w kolejnych latach – mam nadzieję w sposób efektywny. Jest to oczywiście związane z atrakcyjnością zawodu, również tą mierzoną wynagrodzeniem oferowanym dla nowo zatrudnionej kadry.

Niemniej jednak udało się nam w centrali GUM zwiększyć zatrudnienie o 8 etatów w związku ze zmianami organizacyjnymi, jakie zostały podjęte również w kontekście tworzenia nowych miejsc pracy w kampusie laboratoryjnym w Kielcach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osobowe 2021 r., uwzględniające środki na realizację projektów, które są realizowane w Głównym Urzędzie Miar, to kwota 6447 zł brutto. Było ono wyższe o 5,2% w porównaniu do poprzedniego roku budżetowego. Przede wszystkim było związane z nowelizacją ustawy budżetowej, zwiększającą budżet o dodatkowy fundusz motywacyjny w wysokości 6% w stosunku do kwot wynikających z poprzedniej wersji ustawy budżetowej.

Dziękuję za uwagę i proszę o przyjęcie tego sprawozdania. Jeżeli będą pytania, chętnie odpowiemy – albo teraz, albo później w formie pisemnej. Proszę o pozytywne zaopiniowanie tego sprawozdania. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo i proszę o zabranie głosu przedstawiciela NIK.

P.o. dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Maciej Maciejewski:

Dzień dobry. Maciej Maciejewski, dyrektor Departamentu Gospodarki Najwyższej Izby Kontroli.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

P.o. dyrektor departamentu NIK Maciej Maciejewski:

Chciałbym powiedzieć, że Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 64 – Główny Urząd Miar, i poprosić pana doradcę Sowińskiego o syntetyczne uzasadnienie tej oceny w kilku słowach. Dziękuję.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Andrzej Sowiński:

Dzień dobry. Wysoka Komisjo, zarówno w odniesieniu do wydatków z budżetu państwa, jak i wydatków budżetu środków europejskich stwierdziliśmy, że wydatki te zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Jeśli chodzi o badanie wydatków z budżetu państwa, skoncentrowaliśmy się na badaniu wydatków dokonywanych w centrali GUM i tymi badaniami objęliśmy 12% wydatków zrealizowanych w centrali.

Otrzymane środki z rezerw celowych zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje także prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań finansowych za 2021 r. przez dysponenta części 64 i sprawozdań jednostkowych Głównego Urzędu Miar. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pani poseł Anna Cicholska.

Poseł Anna Ewa Cicholska (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo przewodniczący Wysokiej Komisji, państwo prezesi, szanowni goście, po wnikliwej analizie pana prezesa, jak też i przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli wnioskuję o pozytywne zaopiniowanie budżetu Głównego Urzędu Miar z wykonania dochodów i wydatków budżetowych za 2021 r. w części 64 – Główny Urząd Miar. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chce zadać pytanie, zabrać głos? Nie widzę. Stwierdzam zatem, że nie ma dyskusji. Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Cicholskiej o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetowej? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje poparły wniosek o pozytywne zaopiniowanie.

Chciałam zaproponować panią poseł Annę Cicholską na posła przedstawiającego opinię na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Pani poseł się zgadza. Rozumiem, że państwo się też zgadzacie. Dziękuję.

Wniosek został przyjęty przez Komisje. Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie. Dziękuję państwu bardzo.